

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 października 2017 r.

Sąd Rejonowy Poznań Grunwald i Jeżyce w Poznaniu w III Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: SSR Robert Kubicki

Protokolant: st. sekr. sąd. Sylwia Dudziak

Przy udziale oskarżyciela publicznego -----

po rozpoznaniu na rozprawie w dniach 26.04.2017 roku, 07.06.2017 roku, 18.10.2017 roku

sprawy z oskarżenia publicznego przeciwko:

D. S. (1), synowi T. i M. z domu S., ur. (...) w R.

obwinionemu o to, że:

w dniu 05.06.2016 r. ok. godziny 13:50 w P. na ulicy (...) przy przejeździe kolejowym kierując sam. m-ki N. o nr rej. (...) naruszył obowiązek używania pasów bezpieczeństwa podczas jazdy,

tj. za wykroczenie z art. 97 k.w. w związku z art. 39 ust. 1 Prawo o ruchu drogowym

1. Obwinionego **D. S. (1)** uznaje za winnego wykroczenia z art. 97 k.w. w zw. z art. 39 ust. 1 Prawo o ruchu drogowym popełnionego w sposób wyżej opisany i za to wykroczenie na podstawie art. 97 k.w. wymierza mu karę 400 (czterystu) złotych grzywny.

2. Na podstawie art. 118 § 1 k.p.w. w zw. z § 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 10.10.2001r. w sprawie wysokości zryczałtowanych wydatków postępowania oraz wysokości opłaty za wniesienie wniosku o wznowienie postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. Nr 118 poz. 1269) oraz art. 1 i art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 23.06.1973 r. o opłatach w sprawach karnych (jedn. tekst: Dz.U. z 1983 r. Nr 49 poz. 223 ze zm.) zasądza od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa opłatę w kwocie 40 zł oraz kwotę 100 zł tytułem wydatków poniesionych przez Skarb Państwa od chwili wszczęcia postępowania.

SSR Robert Kubicki

UZASADNIENIE

W sprawie obwinionego D. S. (1) ustalono następujący stan faktyczny:

W dniu 5 czerwca 2016 roku policjanci: posterunkowy J. S. i aspirant sztabowy K. B., pełnili służbę w patrolu zmotoryzowanym w dyspozycji Komendy Miejskiej Policji w P.. Ustawili się oznakowanym radiowozem przy ulicy (...), patrząc od strony P. w kierunku P., po prawej stronie, tuż za przejazdem kolejowym. Zamierzali przeprowadzać kontrolę statyczną kierowców i pasażerów przejeżdżających pojazdów, pod kątem wywiązywania się przez uczestników ruchu z obowiązku korzystania z pasów bezpieczeństwa. Dowodzący patrolowi aspirant sztabowy K. B., około godziny 13:50, przy użyciu służbowej lornetki, z odległości około 70 – 100 metrów od miejsca w którym stał, dostrzegł, iż kierujący pojazdem marki N. (...) o nr rej. (...), jadący od strony P. w kierunku P., nie korzysta z pasów bezpieczeństwa w trakcie jazdy. Po zatrzymaniu pojazdu, potwierdzony został fakt nie korzystania przez kierującego z pasów bezpieczeństwa. Pasy były wpięte w miejsce zapięcia za plecami kierowcy. Samochodem kierował D. S. (2), z przodu obok niego na miejscu pasażera siedziała jego małżonka A. S., zaś na tylnej kanapie znajdowały się dzieci.

Po zatrzymaniu D. S. (2) nie zaprzeczał, iż nie miał zapiętych pasów bezpieczeństwa. Nie posiadał również żadnego zaświadczenia o przeciwskazaniach do kierowania pojazdem w pasach bezpieczeństwa. Odmówił jednakże przyjęcia mandatu karnego w kwocie 100 złotych, zaproponowanego mu przez posterunkowego J. S.. W toku dalszej kontroli D. S. (1) odmówił także poddania się badaniu na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu. Był w ocenie interweniujących policjantów poddenerwowany. Spożywał także duże ilości wody. Zachowanie D. S. (1) skutkowało koniecznością jego przetransportowania w celu pobrania od niego krwi na badania stanu jego trzeźwości. W związku z podejrzeniem prowadzenia pojazdu w stanie po użyciu alkoholu doszło także do zatrzymania D. S. (1) dokumentu prawa jazdy. Przeprowadzone następnie badania pobranej próbki krwi nie wykazały jednak, aby D. S. (1) znajdował się w stanie po użyciu alkoholu bądź środka odurzającego. W konsekwencji tego Sąd Rejonowy Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu postanowieniem z dnia 16.06.2016 roku w sprawie III Ko 1081/16 nie uwzględnił wniosku Policji o wydanie postanowienia o zatrzymaniu prawa jazdy i dokument ten został zwrócony kierowcy.

D. S. (1) ma 45 lat, jest żonaty, ma dwójkę pozostających na jego utrzymaniu dzieci. Jest żołnierzem zawodowym w stopniu pułkownika, zatrudnionym w S. Generalnym w Zarządzie Planowaniu Użycia Sił Zbrojnych i (...). Z tytułu swojej pracy osiąga miesięcznie dochód w wysokości około 10.000 zł. Do tej pory nie był karany za wykroczenia drogowe.

Powyższy stan faktyczny ustalono na podstawie:

1. częściowo wyjaśnień obwinionego **D. S. (1)** (k.50, k.11-12 w zw. z k.50, k.57,)

2. zeznań świadków:

- **K. B.** (k.55-57, k.3-4 w zw. z k.56, k.33-34 w zw. z k.56)

- **J. S.** (k.96-98, k.5-6 w zw. z k.97, k.32-33 w zw. z k.97)

3. dokumentów:

- notatki urzędowej z dnia 05 czerwca 2016 roku sporządzonej przez posterunkowego J. S. (k.1 w zw. z k.98)

- informacji z Wydziału Ruchu Drogowego K. w P. dot. obwinionego D. S. (1) (k.27 w zw. z k.98)

- kserokopii notatników służbowych asp.szt. K. B. i post. J. S. z dnia 05.06.2016 roku (k.61-75 w zw. z k.98)

- odpisu postanowienia w sprawie III Ko 1081/16 (k.93-94 w zw. z k.98)

Obwiniony **D. S. (1)** w toku całego postępowania nie przyznawał się do zarzucanego mu wykroczenia i co do zasady korzystał z przysługującego mu prawa do odmowy składania wyjaśnień. W pojedynczych oświadczeniach wskazał, że musiał mieć zapięte pasy gdyż samochód wyposażony jest w czujnik niezapiętych pasów i jazda bez pasów wiąże się z wydawanym przez czujnik uciążliwym dźwiękiem. Stwierdził również, iż ze względu na ciemną koszulę, którą miał ubraną na sobie pasy bezpieczeństwa nie odróżniały się kolorystycznie od jego stroju, nadto w trakcie jazdy spożywał bułkę trzymając rękę w taki sposób, iż zasłaniała pas bezpieczeństwa.

Sąd nie dał wiary wyjaśnieniom obwinionego w zakresie w jakim nie przyznał się on do zarzucanego mu wykroczenia albowiem w tym zakresie pozostają one w sprzeczności z uznanymi za wiarygodne w przeważającej części zeznaniom interweniujących funkcjonariuszy Policji. Warto wskazać, iż świadek J. S. od samego początku wskazywał, iż pasy na miejscu kierowcy były zapięte, ale w taki sposób, iż obwiniony z nich nie korzystał (były przepięte pod jego ciałem). Odnośnie zaś ciemnego stroju i spożywania bułki, co miało utrudnić dostrzeżenie popełnionego wykroczenia, świadek K. B. w sposób szczegółowy opisał moment ujawnienia wykroczenia z wykorzystaniem służbowej lornetki. Warto podkreślić, iż obaj świadkowie przez całe postępowanie podkreślali, iż obwiniony w chwili ujawnienia wykroczenia nie kwestionował swojego sprawstwa.

Sąd w przeważającej części uznał za wiarygodne zeznania świadków **K. B.** i **J. S.**. Świadkowie ci przeprowadzali interwencję w stosunku do obwinionego ze względu na ujawnione naruszenie obowiązku korzystania z pasów bezpieczeństwa. Warto podkreślić, iż ze względu na zachowanie D. S. (1) w trakcie przeprowadzanej interwencji (odmowa poddania się badaniu alkomatem, konieczność przewiezienia obwinionego na pobranie próbki krwi), interwencja ta przebiegała w sposób niestandardowy, co za tym idzie utkwiała świadkom szczególnie w pamięci. Świadkowie zbieżnie wskazali, iż wykroczenie w pierwszej kolejności zostało ujawnione przez świadka K. B., który dostrzegł, przy użyciu lornetki służbowej, że obwiniony nie używa pasów bezpieczeństwa. Zarówno świadek K. B. jak i J. S. zgodnie stwierdzili, że fakt prowadzenia bez zapiętych pasów został przez nich potwierdzony po zatrzymaniu D. S. (1) do kontroli, co więcej, że obwiniony nie kwestionował tego faktu w czasie przeprowadzanych z nim czynności. Świadkowie szczegółowo opisali również niestandardowe zachowanie obwinionego tj. odmowę poddania się badaniu alkomatem i spożywanie dużej ilości wody. W zeznaniach świadków dało się jednak dostrzec istotną rozbieżność dotyczącą tego czy pasy, jak wskazywał świadek K. B., wisiały swobodnie, czy też były zapięte za ciałem obwinionego, jak podawał świadek J. S.. W tym zakresie Sąd dał wiarę świadkowi J. S. albowiem świadek ten na okoliczność zapiętych pasów za ciałem D. S. (1) konsekwentnie wskazywał we wszystkich swoich zeznaniach, co więcej pomimo ujawnienia wykroczenia przez K. B., następnie czynności po zatrzymaniu kierującego przeprowadzał J. S.. To ten funkcjonariusz proponował obwinionemu przyjęcie mandatu karnego, to on sporządzał notatkę urzędową z tej interwencji. Ze względu na te okoliczności zeznania obu świadków zostały uznane za wiarygodne, przy czym w zakresie szczegółów dotyczących tego że pasy były zapięte za ciałem obwinionego Sąd dał wiarę zeznaniom J. S..

Sąd przy ustalaniu stanu faktycznego pominął zeznania złożone w charakterze świadka przez **A. S.** albowiem jako małżonka obwinionego skorzystała ona z przysługującego jej prawa do odmowy składania zeznań.

Sąd uznał za w pełni wiarygodne dokumenty zgromadzone w aktach sprawy, które zostały ujawnione na rozprawie głównej. Notatka urzędowa z dnia 05 czerwca 2016 roku oraz kopie notatników służbowych interweniujących policjantów stanowiły ważny element przy ocenie osobowego materiału dowodowego w kontekście stawianego obwinionemu zarzutu. Na podstawie informacji z Wydziału Ruchu Drogowego K. w P. udało się ustalić, iż obwiniony dotychczas nie był karany za wykroczenia drogowe, zaś odpis postanowienia w sprawie III Ko 1081/16 potwierdził, iż w chwili zdarzenia D. S. (1) nie był pod wpływem alkoholu bądź środków odurzających.

Sąd zważył co następuje:

Wobec obwinionego D. S. (1) skierowano wniosek o ukaranie go za to, że w dniu 05 czerwca 2016 roku ok. godziny 13:50 w P. na ulicy (...) przy przejeździe kolejowym kierując samochodem marki N. o nr rej. (...) naruszył obowiązek używania pasów bezpieczeństwa podczas jazdy – tj. o wykroczenie z art. 97 k.w. w zw. z art. 39 ust. 1 ustawy Prawo o ruchu drogowym.

Wykroczenie z art. 97 k.w. polega na tym, że sprawca nie stosuje się do przepisów porządkowych regulujących porządek oraz bezpieczeństwo ruchu drogowego. Norma zawarta w art. 97 k.w. ma charakter subsydiarny, tzn. ma zastosowanie w sytuacjach, gdy dany czyn nie wyczerpuje znamion opisanych w innych przepisach kodeksu wykroczeń. Takimi przepisami porządkowymi określonymi w ustawie Prawo o ruchu drogowym są w szczególności: **obowiązek korzystania z pasów bezpieczeństwa**, zasady zatrzymywania i postoju pojazdów, zasady używania pojazdów oraz zakazy związane z porządkiem ruchu na drogach.

W art. 39 ust. 1 ustawy Prawo o ruchu drogowym wskazano iż kierujący pojazdem samochodowym oraz osoba przewożona takim pojazdem wyposażonym w pasy bezpieczeństwa **są obowiązani korzystać z tych pasów podczas jazdy**. W ust. 2 tegoż artykułu wskazano, iż obowiązek ten nie dotyczy:

1. osoby mającej zaświadczenie lekarskie o przeciwwskazaniu do używania pasów bezpieczeństwa;
2. kobiety o widocznej ciąży;

3. kierującego taksówką podczas przewożenia pasażera;
4. instruktora lub egzaminatora podczas szkolenia lub egzaminowania;
5. policjanta, funkcjonariusza Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, (...) Skarbowej i Służby Więziennej, żołnierza Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej - podczas przewożenia osoby (osób) zatrzymanej;
6. funkcjonariusza Biura Ochrony Rządu podczas wykonywania czynności służbowych;
7. żołnierza Żandarmerii Wojskowej podczas wykonywania czynności ochronnych;
8. zespołu medycznego w czasie udzielania pomocy medycznej;
9. konwojenta podczas przewożenia wartości pieniężnych;
10. osoby chorej lub niepełnosprawnej przewożonej na noszach lub w wózku inwalidzkim;
11. dziecka w wieku poniżej 3 lat przewożonego pojazdem kategorii M2 i M3;
12. dziecka przewożonego na zasadach przewidzianych w art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz.U. z 2012 r. poz. 1138, z późn. zm.⁶⁾).

Obowiązek używania pasów bezpieczeństwa jawi się jako wyjątkowo zasadny z punktu widzenia bezpieczeństwa na drodze. Pasy bezpieczeństwa należą do środków tzw. „biernego bezpieczeństwa pojazdu”, które mają duży wpływ na złagodzenie skutków wypadków drogowych. W sytuacji, gdy pojazd zostaje gwałtownie zatrzymany, co ma miejsce w razie zaistnienia wypadku, jego użytkownik przez krótki czas nadal porusza się do przodu z prędkością równą prędkości pojazdu sprzed momentu zderzenia. Sytuacja taka trwa do momentu zderzenia ciała z wnętrzem samochodu albo uderzenia w obiekt znajdujący się poza samochodem. Pasy bezpieczeństwa mają za zadanie przytrzymać użytkownika pojazdu na siedzeniu i tak ukierunkować siły działające podczas wypadku drogowego, aby obrażenia użytkownika były jak najmniejsze (por. R. A. Stefański, Komentarz do Prawa o ruchu drogowym; J. Wicher, Bezpieczeństwo samochodów i ruchu drogowego, Warszawa 2004, s. 227). Co istotne skutki kalectwa lub śmierci kierowców i pasażerów pojazdów samochodowych mogą negatywnie oddziaływać na członków ich rodzin. Mogą również obciążać całe społeczeństwo, które ponosi koszty wypłacanych tej osobie lub członkom jej rodziny świadczeń pieniężnych z ubezpieczenia chorobowego i rentowego, a także koszty świadczeń pokrywane z ubezpieczenia zdrowotnego (np. koszty opieki lekarskiej, pobytu w szpitalu, rehabilitacji, leków). Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 9 lipca 2009 roku w sprawie SK 48/05 zwrócił uwagę także na to, że „użytkownik pojazdu, który ma niezapięte pasy bezpieczeństwa, podczas wypadku może stanowić poważne zagrożenie dla pozostałych pasażerów. Kierowca lub pasażer podróżujący bez pasów bezpieczeństwa, przemieszczając się bezwładnie podczas wypadku, może spowodować ciężkie obrażenia u pozostałych użytkowników pojazdu. Również zaniechanie stosowania pasów bezpieczeństwa przez pasażera znajdującego się na tylnym siedzeniu naraża nie tylko jego zdrowie i życie, ale także osoby siedzącej z przodu pojazdu, w tym kierowcy. W czasie wypadku osoba podróżująca z tyłu, która nie zapięła pasów bezpieczeństwa, może uderzyć tak mocno w przednie siedzenie samochodu, że złamie zagłówek lub cały fotel, raniąc albo zabijając kierowcę lub pasażera z przodu (por. materiały informacyjne w ramach kampanii Krajowej Rady Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego „Ostatni wyskok”, Warszawa 2005).”

Odnosząc powyższe do przedmiotowej sprawy, należy stwierdzić, iż z dowodów zebranych w sprawie, uznanych przez Sąd za wiarygodne – to jest w szczególności z zeznań świadków K. B. i J. S. wynika jednoznacznie, że obwiniony prowadził pojazd wyposażony w pasy bezpieczeństwa nie korzystając z nich pomimo istniejącego obowiązku. Świadkowie ci jednoznacznie wyrazili przekonanie i pewność, że obwiniony dopuścił się zarzucanego mu wykroczenia podkreślając, że nie dokonaliby zatrzymania pojazdu, jeśli nie byłiby pewni, iż doszło do naruszenia przepisów przez

kierującego. Warto podkreślić, iż świadkowie ci w sposób szczegółowy wskazali również inne okoliczności związane z przedmiotową interwencją, takie jak chociażby sposób zatrzymania kierującego, okoliczności ujawnienia wykroczenia (obserwacja za pośrednictwem lornetki), zachowanie obwinionego po zatrzymaniu (nerwowe spożywanie wody, odmowa poddania się badaniu na zawartość alkoholu w wydychanych powietrzu). Równocześnie Sąd nie dał wiary wyjaśnieniom obwinionego (z przyczyn, które powyżej zostały przedstawione przy ocenie materiału dowodowego). Ustalono również, iż w przypadku obwinionego D. S. (1) nie zaistniała żadna z okoliczności wyłączających obowiązek korzystania przez kierowcę z pasów bezpieczeństwa

Mając na uwadze, iż z ustalonego w sprawie stanu faktycznego wynika, że D. S. (1) kierując pojazdem naruszył wymieniony w art. 39 ust. 1 ustawy Prawo o ruchu drogowym obowiązek używania pasów bezpieczeństwa podczas jazdy, należy stwierdzić, że swoim zachowaniem wyczerpał znamiona wykroczenia z art. 97 k.w.

Przechodząc do wymiaru kary za popełnione przez D. S. (1) wykroczenie przewidziane w art. 97 k.w., podkreślić należy, że zagrożone jest ono karą grzywny od 20 zł do 3.000 zł. albo karą nagany. Rozważając kwestię wymiaru kary dla obwinionego Sąd kierował się dyrektywami określonymi w art. 33 § 1 – 4 k.w. w zw. z art. 47 § 6 k.w. oraz szczególnym wskazaniem dotyczącym wymiaru kary grzywny, przewidzianym w art. 24 § 3 k.w. Jako okoliczność łagodzącą Sąd potraktował przede wszystkim wcześniejszą poprawną postawę obwinionego, jako kierowcy – brak ukarań za wykroczenia drogowe. O. natomiast na wymiar kary wpływało przede wszystkim to, że zachowanie jakiego dopuścił się D. S. (1) powodowało realne zagrożenie w ruchu drogowym a także stanowiło nieprawidłowy przykład dla znajdujących się w aucie dzieci. Biorąc te okoliczności pod uwagę Sąd uznał, iż adekwatną do popełnionego przez obwinionego wykroczenia będzie kara grzywny w wysokości 400 zł. Tak ukształtowana kara winna spełnić swe cele wychowawcze oraz sprawić, że D. S. (1) w przyszłości będzie stosował się do przepisów porządkowych regulujących bezpieczeństwo na drodze. Wysokość orzeczonej kary grzywny uwzględnia również dobrą sytuację majątkową obwinionego i stosunkowo wysokie dochody, które osiąga miesięcznie.

W punkcie 2 wyroku Sąd orzekł o kosztach postępowania, obciążając nimi obwinionego w całości. Nie zaszyły w ocenie Sądu przesłanki do zwolnienia obwinionego od tychże kosztów, albowiem instytucję zwolnienia stosuje się w sytuacjach wyjątkowych - kiedy obciążenie kosztami uniemożliwiałoby obwinionemu normalną egzystencję, byłoby na tyle dolegliwe, że obwiniony nie miałby żadnej realnej możliwości ich uiszczenia. Jak wyżej wskazano Sąd natomiast ocenił sytuację majątkową D. S. (1) jako bardzo dobrą. Biorąc te okoliczności pod uwagę Sąd obciążył go kosztami, na podstawie przytoczonych w punkcie 2 wyroku przepisów. Na kwotę 140 zł, które zobowiązany będzie uiszczyć obwiniony składają: 100 zł – tytułem ryczałtu za postępowanie wykroczeniowe i opłata karna w kwocie 40 zł liczona jako 1/10 od orzeczonej kary grzywny.

SSR Robert Kubicki